

บันทึกรายงานการประชุมติดตามวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิตปริญญาโท สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 3 / 2552

ในสัปดาห์ที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2552 ระหว่างเวลา 20.15 น. – 23.30 น.

ณ ห้อง EE 504 อาคารเรียนวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. ผศ.ดร.สุชาติ เข้มมนต์	อาจารย์ที่ปรึกษา
2. นายโชคชรัตน์ ฤทธิ์เย็น	รหัสบัณฑิต 52060378
3. นายสมเจตน์ บุญชื่น	รหัสบัณฑิต 52061580
4. นายอัยภูวงค์ บุญศรี	รหัสบัณฑิต 52061887
5. นายศุภชัย อินทร์สวาท	รหัสบัณฑิต 52062891
6. นางสาวลลิตล อินทาศรี	รหัสบัณฑิต 52062860
7. นายธนภูมิ เฟื่องเพียร	รหัสบัณฑิต 52060569
8. นายพฤตพงศ์ เรืองฤทธิ์	รหัสบัณฑิต 51062878
9. นายบวร ตั้งดี	รหัสบัณฑิต 51062915

รายชื่อผู้ไม่เข้าร่วมประชุม

(ไม่มี)

วาระที่ 1 แจ้งเพื่อทราบ

1. อาจารย์ที่ปรึกษาแจ้งเรื่อง “การแนะนำการใช้ห้องสมุด” ณ Slope EE ตึกภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร วันพุธที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2552 เวลา 13.00 – 15.00 น.

วาระที่ 2 เรื่องสืบเนื่อง

(ไม่มี)

วาระที่ 3 เรื่องการติดตามงานในครั้งที่แล้ว

(ไม่มี)

วาระที่ 4 เรื่องการมอบหมายงานในครั้งนี้

- 4.1) มอบหมายให้ คุณอัยภูวงค์ นำข้อมูลผลงานแสดงอาทิตย์ที่เก็บค่าที่ชั้นคาดฟ้ามาปรึกษาเพื่อทำโมเดลต่อไป

วาระที่ 5 เรื่องพิจารณา

5.1) อาจารย์สุชาติสอนเรื่อง Fundamentals of Optimization Theory

5.1.1) Function of One Variable

- Ex มีลวดหนามซึ่งมีความยาว 20 เมตร ต้องการนำมาล้อมรั้วให้ได้พื้นที่มากที่สุด (โดยไม่ให้มีลวดหนามเหลือทิ้งเลย)
- นิสิตจะล้อมรั้วในลักษณะรูปแบบใด ให้ได้พื้นที่มากที่สุด
- (ก) รูปสี่เหลี่ยม (ข) รูปวงกลม (ค) รูปสามเหลี่ยม (ง) รูปวงรี

5.1.2) Extreme Points

Local Maximum คือ จุดหรือเส้นสูงสุดของกราฟ

ผู้บันทึกการประชุม

อาจารย์ที่ปรึกษา

(นายธนภูมิ เฟื่องเพียร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ เข้มมนต์)

$$1.) \left. \frac{df(x)}{dx} \right|_{x=x_0} = 0$$

$$2.) \left. \frac{df(x)}{dx} \right|_{x=x_0+e} < 0$$

$$3.) \left. \frac{df(x)}{dx} \right|_{x=x_0+e} > 0$$

Local Minimum คือ จุดหรือเส้นต่ำสุดของกราฟ

$$1.) \left. \frac{df(x)}{dx} \right|_{x=x_0} = 0$$

$$2.) \left. \frac{df(x)}{dx} \right|_{x=x_0+e} > 0$$

$$3.) \left. \frac{df(x)}{dx} \right|_{x=x_0+e} < 0$$

5.1.3) Taylor Series Expansion

$$f(a) + \frac{f'(a)}{1!}(x-a) + \frac{f''(a)}{2!}(x-a)^2 + \frac{f^{(3)}(a)}{3!}(x-a)^3 + \dots$$

สามารถเขียนในรูปอย่างย่อได้ว่า

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (x-a)^n$$

วาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ

6.1) สรุปเรื่องลำดับข้อมูล

บทนำ

ในบทนี้ จะกล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์และกำหนดคุณลักษณะปริมาณต่างๆซึ่งได้รับจากการทดลองหรือการสังเกตที่สนใจใน รูปแบบลำดับข้อมูล โดยทั่วไปลำดับข้อมูลเป็นกลุ่มของข้อมูลที่เรียงลำดับตามตำแหน่งเลขจำนวนเต็มที่เกี่ยวข้องติดกัน อาทิเช่น กลุ่มของ ข้อมูลจำกัดจำนวน N ตัว ซึ่งประกอบมาจากกลุ่มของข้อมูลที่เรียงลำดับตำแหน่งตามกลุ่มของเลขจำนวนเต็ม 1, 2, 3, ..., N สามารถเขียนเป็น ลำดับจำกัด (Finite sequence) ได้ว่า

$$\{x[1], x[2], x[3], \dots, x[N]\} \quad (1.1.1)$$

การเรียงกลุ่มของข้อมูลในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นิยมใช้กันแพร่หลายโดยที่ x[1] คือข้อมูลแรกในลำดับข้อมูล ตามมาด้วยข้อมูล x[2] ข้อมูล x[3] และข้อมูลสุดท้ายในลำดับข้อมูล x[N] อาจกล่าวอีกนัยได้ว่าเอกลักษณ์ x[n] แทนข้อมูลตำแหน่งที่ n ในลำดับข้อมูลและดัชนี n แทน ตัวแปรเลขจำนวนเต็มที่เกี่ยวข้องติดกัน ตัวอย่างข้อมูลที่เป็นเชิงตัวเลขในลำดับจำกัด ได้แก่ เงินฝากธนาคารทุกเดือนเป็นเวลา 1 ปี อุณหภูมิ

ผู้บันทึกการประชุม

อาจารย์ที่ปรึกษา

(นายธนภูมิ เฟื่องเพียร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แย้มเม่น)

เฉลี่ยของอากาศในแต่ละวันเป็นเวลา 1 ปี เป็นต้น ในทางกลับกันตัวอย่างข้อมูลที่ไม่เป็นเชิงตัวเลขในลำดับจำกัด ได้แก่ ชื่อวันที่เรียงลำดับตามตัวอักษรใน 1 สัปดาห์ หรือชื่อคนไข้ที่ได้รับการรักษาตามคิวจากแพทย์ของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวรในแต่ละวันเป็นเวลา 1 ปี เป็นต้น คุณสมบัติที่จำเป็นของลำดับข้อมูลซึ่งแตกต่างจากลำดับข้อมูลทั่วไป คือ บางข้อมูลที่ไม่ได้เกิดขึ้นเรียงลำดับตามธรรมชาติจะไม่เรียกว่าเป็นลำดับข้อมูล เช่น กลุ่มของข้อมูล { หมา, แมว, 12, มนุษย์, เอกซ์โพเนนเชียล } ไม่มีคุณสมบัติเป็น “ลำดับข้อมูล” เพราะไม่ได้มีการเรียงลำดับของข้อมูลตามตำแหน่ง ในกรณีที่ไม่ได้กำหนดจำนวนข้อมูลในลำดับให้ถือว่าลำดับข้อมูลนั้นเป็น “ลำดับอนันต์” (Infinite sequence) ซึ่งเขียนแทนด้วยสัญกรณ์ $\{x[n]\}$ หรือ

$$\{\dots, x[-2], x[-1], x[0], x[1], x[2], \dots\} \quad (1.1.2)$$

โดยที่ $x[n]$ คือ ข้อมูลที่แปรตามตัวแปรเวลาเต็มหน่วย n ซึ่งเป็นเลขจำนวนเต็ม จะเห็นได้ว่าข้อมูล $x[n]$ เขียนเป็นตัวเลขเรียงตำแหน่งติดต่อกันเหมือนลำดับจำกัด เช่น ข้อมูล $x[-2]$ มีค่าที่เกิดขึ้นก่อนข้อมูล $x[-1]$ และข้อมูล $x[0]$ มีค่าที่เกิดขึ้นหลังจากข้อมูล $x[-1]$ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้ที่สามารถประกอบกันเป็นลำดับข้อมูลเชิงตัวเลข ยกตัวอย่างเช่น จำนวนรถยนต์ที่ผลิตได้ในแต่ละปีของประเทศไทย หรือ อุณหภูมิที่สูงสุดในแต่ละวันของประเทศไทย ในบางครั้งข้อมูลของลำดับอนันต์ไม่จำเป็นต้องเป็นเฉพาะเชิงตัวเลขเท่านั้นสามารถที่จะเป็นข้อมูลเชิงอักษรได้ อาทิเช่น ข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อบุคคลไข้ที่มาพบแพทย์ตามลำดับในหนึ่งวันทำงาน เป็นต้น

ลำดับข้อมูล (Data sequence) ที่สำคัญมักจะเป็นลำดับซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเชิงตัวเลข โดยทั่วไปจะมีการจัดเรียงข้อมูลเชิงตัวเลขเหล่านี้ซึ่งประกอบกับขึ้นมาเป็นลำดับข้อมูลบนพื้นฐานเรียงตำแหน่งตามลำดับเวลา ตัวอย่างเช่นยอดขายข้าวราดแกงของประเทศไทยโดยมีการเรียงข้อมูล (ยอดขายข้าว) ตามเวลาปีต่อปี ราคาปีต่อปี ราคาปีต่อปี SCC (Siam Cement public Company limited) แต่ละวันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในทางตรงกันข้ามสามารถสร้างลำดับข้อมูลที่ไม่ได้เรียงตำแหน่งตามลำดับเวลา เช่น ระดับความสูงเหนือระดับน้ำทะเลตามหลักบอกระยะทางเป็นกิโลเมตรบนถนนเอเชียพิกุล-โลก-นครสวรรค์ซึ่งกรณีเช่นนี้การเรียงลำดับข้อมูลเชิงตัวเลข (ระดับความสูงเหนือระดับน้ำทะเล) ตามตำแหน่งระยะทางในงานอีกหลายด้านทางการประมวลผลสัญญาณ จะเน้นลำดับข้อมูลเชิงตัวเลขที่เรียงลำดับตามเวลา อาทิเช่น สัญญาณเวลาเต็มหน่วย (Discrete-time signal)

การสุ่มตัวอย่างสัญญาณเวลาต่อเนื่อง

ในการใช้งานด้านวิศวกรรม ข้อมูลที่บันทึกส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบสัญญาณเวลาต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น สัญญาณเสียง สัญญาณวิดีโอ และสัญญาณทางไฟฟ้า เป็นต้น อย่างไรก็ตามคอมพิวเตอร์แบบดิจิทัลไม่สามารถนำสัญญาณเวลาต่อเนื่องมาวิเคราะห์ได้โดยตรง จึงต้องทำการแปลงสัญญาณเวลาต่อเนื่องให้อยู่ในรูปแบบลำดับข้อมูลที่มีจำนวนข้อมูลแน่ชัด ซึ่งเรียกกระบวนการนี้ว่า การแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล จะพบว่าสัญญาณขาเข้าของสวิตช์ คือ สัญญาณเวลาต่อเนื่อง $x(t)$ และสัญญาณขาออกของสวิตช์ คือ ลำดับข้อมูล $\{x(nT_s)\}$ ซึ่งเกิดขึ้น ณ เวลา nT_s ใดๆ ที่สวิตช์ปิดลง

โดยทั่วไป ช่วงเวลาระหว่างการสุ่มตัวอย่างสัญญาณมีค่าคงที่ ทำให้ลำดับข้อมูลมีค่าเท่ากับ $\{x(nT)\}$ ซึ่งสัมพันธ์กับการสุ่มตัวอย่างสัญญาณเวลาต่อเนื่อง ณ เวลา $nT_s = nT$ โดยที่ T คือ คาบของการสุ่มตัวอย่างสำหรับลำดับข้อมูล $\{x(nT)\}$ ซึ่งเขียนแทนด้วยสัญกรณ์ $\{x[n]\}$ ข้อสังเกตลำดับข้อมูล $\{x[n]\}$ มาจากการสุ่มตัวอย่างสัญญาณอนาลอกที่มีตัวแปรอิสระเป็นปริมาณทางกายภาพ อาทิเช่น ระยะทาง อุณหภูมิ หรือความดัน แต่ในขั้นนี้จะสนใจเฉพาะลำดับข้อมูล $\{x[n]\}$ ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างสัญญาณเวลาต่อเนื่องเท่านั้น

กำหนดให้ $x(t) = a \sin(\omega_c t + \theta)$ เป็นสัญญาณไซน์ที่มีค่าความถี่อนาลอกเท่ากับ ω_c [เรเดียน/วินาที] ค่าขนาดสูงสุดของสัญญาณเท่ากับ a และค่ามุมเฟสของสัญญาณเท่ากับ θ [เรเดียน] ด้วยการสุ่มตัวอย่างข้อมูลจากสัญญาณไซน์ ณ เวลา $t = nT$ ทำให้ได้รับลำดับเวลาเต็มหน่วยซึ่งเขียนแทนด้วยสัญกรณ์ลำดับไชน $\{x(nT)\}$ หรือนามลำดับไชน $\{x[n]\}$ ว่า

$$X[n] = a \sin(\omega_c nT + \theta) = a \sin(\Omega_c n + \theta) \quad (1.2.1)$$

โดยที่ $x[n]$ คือ ข้อมูลในลำดับไชนที่มีค่าขนาดสูงสุดเท่ากับ a พร้อมกับค่ามุมเฟสเท่ากับ θ [เรเดียน] และค่าความถี่ดิจิทัลเท่ากับ Ω_c [เรเดียน/ตัวอย่างข้อมูล] หรือนิยามเขียนแทนด้วยความสัมพันธ์ว่า

$$\Omega_c = \omega_c T \quad (1.2.2)$$

ความถี่อนาลอก ω_c และความถี่ดิจิทัล Ω_c ที่เกิดขึ้นมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการวิเคราะห์และประมวลผลสัญญาณเวลาต่อเนื่องโดยใช้คอมพิวเตอร์แบบดิจิทัล ในวิถีธรรมชาติของการสุ่มตัวอย่างสัญญาณไชนเวลาต่อเนื่อง การเลือกค่าช่วงเวลาคงที่ของการสุ่มตัวอย่าง

ผู้บันทึกการประชุม

อาจารย์ที่ปรึกษา

(นายธนภูมิ เฟื่องเพียร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แยมเม่น)

ข้อมูลเท่ากับ T (วินาที) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการแปลงสัญญาณเวลาต่อเนื่องให้เป็นสัญญาณเวลาเต็มหน่วยเนื่องจากคาบของการสุ่มตัวอย่างมีความสำคัญต่อลำดับที่ได้รับจากการสุ่มตัวอย่างอย่างมาก ดังแสดงกระบวนการสุ่มตัวอย่างที่มีคาบแตกต่างกัน

โดเมนของลำดับข้อมูล

จากหัวข้อย่อที่ผ่านมา นิยามลำดับข้อมูลเป็นกลุ่มของตัวเลขหลายๆจำนวนมาเขียนเรียงต่อกันตามตัวแปรดัชนีที่เป็นเลขจำนวนเต็ม อยู่ในเซต $I[-\infty, \infty] = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$ ซึ่งเรียกว่า “โดเมนของลำดับข้อมูล” เนื่องจากประเภทของเซตมี 2 ชนิด คือ เซตจำกัด และเซตอนันต์ ดังนั้น ประเภทของลำดับข้อมูล จึงมี 2 ชนิดเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ลำดับจำกัดและลำดับอนันต์

$$\text{ลำดับจำกัด : } \{x[1], x[2], x[3], \dots, x[N]\} \rightarrow \text{โดเมน : } I[1, N] = \{1, 2, 3, \dots, N\} \quad (1.3.1)$$

โดยที่ $I[1, N]$ คือ สัญลักษณ์แทนเซตที่มีสมาชิกเป็นเลขจำนวนเต็มตั้งแต่ 1 ถึง N ถ้าตัวแปรดัชนีเริ่มต้น n_0 ถึงตัวแปรดัชนีสุดท้าย n_f สามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกับตัวแปรดัชนีใหม่ ได้ว่า

$$\text{ลำดับจำกัด : } \{x[n_0], x[2], x[3], \dots, x[n_f]\} \rightarrow \text{โดเมน : } I[n_0, n_f] = \{n_0, n_0 + 1, \dots, n_f\} \quad (1.3.2)$$

อย่างไรก็ตาม สามารถแปลงตัวแปรดัชนี $n \in I[n_0, n_f]$ ของลำดับจำกัด $\{x[n]\}$ ในสมการ(1.3.2) เป็นตัวแปรดัชนี m อยู่ในโดเมน $I[1, N]$ ของลำดับจำกัด $\{x[m]\}$ ให้อยู่ในรูปแบบมาตรฐานตามความสัมพันธ์ (1.3.1) โดยการเปลี่ยนตัวแปรดัชนี n เป็นตัวแปรดัชนี m ด้วยความสัมพันธ์ $m = n + 1 - n_0$ จะทำให้ได้รับลำดับข้อมูลใหม่ $x[m] = x[n + n_0 - 1]$ ที่มีตัวแปรดัชนี $m \in I[1, N]$ และ $N = n_f + 1 - n_0$ ทำนองเดียวกัน พบว่า ขั้นตอนการเปลี่ยนตัวแปรดัชนีนี้เหมือนกับการเลื่อนลำดับข้อมูลเดิม $\{x[n]\}$ ไปด้วยจำนวน $n_0 - 1$ หน่วย เพื่อให้ได้ลำดับข้อมูลใหม่เป็น $\{x[m]\}$

ลำดับอนันต์ จะประกอบไปด้วยจำนวนข้อมูลที่ไม่แน่ชัดมาเขียนเรียงต่อกันตามตำแหน่งตัวแปรดัชนีที่เป็นเลขจำนวนเต็มอยู่ในเซตอนันต์ หรือเขียนแทนด้วยลำดับอนันต์สองด้าน

$$\text{ลำดับอนันต์สองด้าน : } \{\dots, x[-1], x[0], x[1], \dots\} \rightarrow \text{โดเมน : } I[-\infty, \infty] = \{\dots, -1, 0, 1, \dots\} \quad (1.3.3)$$

ตามจุดที่ปรากฏก่อนข้อมูล $x[-1]$ และตามหลัง $x[1]$ แสดงว่าข้อมูลของลำดับขยายต่อไปทางซ้ายและขวาตามลำดับและ $I[-\infty, \infty]$ คือ เซตที่มีสมาชิกเป็นเลขจำนวนเต็ม ในบางครั้ง ลำดับอนันต์ จะประกอบไปด้วยจำนวนข้อมูลที่ไม่แน่ชัดมาเขียนเรียงต่อกันด้วยกลุ่มของตัวแปรดัชนีที่ไม่ใช่เลขจำนวนเต็มลบ หรือนิยมเขียนแทนด้วยลำดับอนันต์ด้านบวก ดังนี้

$$\text{ลำดับอนันต์ด้านบวก : } \{x[0], x[1], x[2], \dots\} \rightarrow \text{โดเมน : } I[0, \infty] = \{0, 1, 2, \dots\} \quad (1.3.4)$$

โดยทั่วไป ตัวแปรดัชนีในลำดับอนันต์ด้านบวกอาจอยู่ในโดเมน : $I[n_0, \infty] = \{n: n_0 \leq n < \infty\}$ โดยที่ n_0 เป็นเลขจำนวนเต็มที่คงที่จำนวนเต็มบวก จำนวนเต็มลบ หรือศูนย์ ในทำนองเดียวกัน ลำดับอนันต์ อาจจะประกอบไปด้วยจำนวนข้อมูลที่ไม่แน่ชัดมาเขียนเรียงต่อกันด้วยกลุ่มของตัวแปรดัชนีที่เป็นจำนวนเต็มลบหรือนิยมเขียนแทนด้วยลำดับอนันต์ด้านลบ ดังนี้

$$\text{ลำดับอนันต์ด้านลบ : } \{\dots, x[-3], x[-2], x[-1]\} \rightarrow \text{โดเมน : } I[-\infty, -1] = \{\dots, -3, -2, -1\} \quad (1.3.5)$$

เหมือนกับกรณีลำดับอนันต์ด้านบวก โดยทั่วไป ตัวแปรดัชนีในลำดับอนันต์ด้านลบอาจอยู่ในโดเมน : $I[-\infty, n_f] = \{n: -\infty < n \leq n_f\}$ โดยที่ n_f คือเลขจำนวนเต็มที่คงที่จำนวนเต็มบวก จำนวนเต็มลบ หรือศูนย์

ผู้บันทึกการประชุม

อาจารย์ที่ปรึกษา

(นายชนภูมิ เฟื่องเพียร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แยมเม่น)